

BIBLIAISMERET - HIT GYÜLEKEZETE**I. RÉSZLETES VIZSGAKÖVETELMÉNYEK****Követelmények**

Témakörök	Középszint	Emelt szint
BIBLIAISMERET 1. Ószövetség 1.1. Teremtés és a lelkiismereti kor	A világ és az ember teremtése. A bűnbeesés. Ismerje az ember teremtésének céljait, a bűnbeesés folyamatát és következményeit. Ismerje Káin és Ábel történetét és tanulságait. Az özvívíz és a nemzetek eredete.	Ismerje a kettős teremtésméleletet. Legyen képes összekapcsolni Noé történetét az utolsó idők eseményeivel és az egyházzal, valamint Nimródót és a Babel tornyát az utolsó idők antikrisztusi világával.
1.2. A pátriárkák élete és kora	A pátriárkák történetei: Ábrahám, Izsák, Jákob, József Mutassa be Ábrahámot, mint a hit atyját és Isten barátját. Ismerje fel a párhuzamot Izsák feláldozása és Jézus Krisztus áldozata között. Tudja, hogy milyen messiási előképek szerepelnek József történetében.	Ismerje Ábrahám áldásának birtokba vételét és ígéreteinek megvalósulását utódjai életében.
1.3. Az exodus és a törvény	Mózes élete és szolgálata Ismerje a tíz csapást és a páskabarányt mint Jézus Krisztusra utaló előképet. Pusztai vándorlás és a szövetségkötés. Ismerje a tízparancsolatot és tudja elemezni az Újszövetség szemszögéből. Ismerje a Szent Sátor berendezéseit és annak szimbolikáját.	Mutassa be az egyiptomi rendszert a zsidó nép életkörülményein keresztül, és a zsidó nép magatartását a fogság alatt. Tudja bemutatni a zsidó nép pusztai vándorlásának szellemi és erkölcsi tanulságait.
1.4. A honfoglalás és a bírák kora	Ismerje a honfoglalás főbb eseményeit (Átkelés a Jordánon, Jerikó és Ai ostroma, Ákán bűne és a gibeoniták csalárdsága.) Ismerje Gedeon és Sámson életének és munkásságának tanulságait, valamint a bírák korának jellemzőit.	Mutassa be a honfoglalás szellemi, erkölcsi üzenetét az újszövetségi hívők számára.
1.5. A királyság kora	A királyság kialakulása. Dávid és Salamon királysága. A kettészakadt királyság - Izrael és Júda. Illés és Elizeus próféták tevékenysége.	Mutassa be Sámuel próféta tevékenységén keresztül az átmenetet a bírák korából a királyság létrejöttéig. Ismerje fel és hasonlítsa össze Saul bukásának, valamint Dávid sikerének okait. Tudja értelmezni Salamon királyságát mint a messiási kor szimbólumát. Tudja bemutatni a királyok szellemi életén és tevékenységén keresztül, hogy ez milyen hatással volt a hanyatlás és a fogság előidézésére, illetve késleltetésére.

Témakörök	Középszint	Emelt szint
1.6. A babiloni fogság	Izrael és Júda fogságbavételének története. Eszter története. A hazatérés: Ezsdrás és Nehémiás tevékenysége.	Tudja bemutatni a fogságban élő zsidó nép életkörülményeit, társadalmi helyzetét. Legyen képes felismerni a helyreállítás szellemi alapelveit.
1.7. A költészeti könyvek	Ismerje a Biblia költészeti könyveinek összességét, azok szerzőit és főbb üzeneteit. Ismerje a zsoltárok keletkezésének körülményeit, szerepüket az istentiszteletben.	Tudja összehasonlítani a mózesi és a dávidi sátrat és istentiszteletet. Legyen tisztában a dávidi istentisztelet módjával, formájával, valamint annak újszövetségi előkép voltával.
1.8. A próféták	Ismerje a nagy próféták (Ézsaiás, Jeremiás, Ezékiel és Dániel) tevékenységét és üzenetük lényegét. Ismerje a főbb messiási próféciaikat, és azok beteljesedését, valamint a nemzetekre és Izraelre vonatkozó utolsó időkről szóló próféciaikat.	Jóel, Mikeás, Aggeus, Zakariás, Malakiás
<i>2. Alapvető ószövetségi bevezetéstudományi ismeretek</i>	A Biblia keletkezése, az ószövetség könyveinek keletkezése és felosztása: történeti, költészeti és prófétai.	
<i>3. Újszövetség</i> 3.1. Az Evangéliumok	Keresztelő János élete és munkássága Jézus Krisztus földi életének eseményei, tanítása. Ismerje főbb tanításait (hegyi beszéd, megbocsátás, imádkozás, tanítványság, Jézus követése, Isten országáról szóló példázatok), és tudja vonatkoztatni azokat a keresztény hívő életre. Az apostolok elhívása. Legyen tisztában Jézus Krisztus helyettesítő és engesztelő áldozatának jelentőségével.	Ismerje Nikodémus és a samáriai asszony Jézussal való beszélgetésének szellemi tartalmát.
3.2. Az Apostolok cselekedetei	A Szent Lélek kiáradása. Legyen tisztában a Pünkösöd eseményének jelentőségével. Ismerje Pál apostol életútját és szolgálatának jelentőségét.	Ismerjen a Pünkösdre utaló ószövetségi próféciait.
3.3. Az újszövetségi levelek	Ismerje Pál apostol levelei közül rómaiakhoz, korinthusiakhoz, efézusiakhoz, valamint a Zsidókhoz írt levél tartalmát és főbb üzeneteit.	Az apostoli levelek tartalmának ismerete. Legyen képes összehasonlítani az ószövetségi áldozatokat és a papi szolgálatot Jézus Krisztus áldozatával és főpapi szolgálatával a Zsidókhoz írt levél alapján. Tudja bemutatni Jézus Krisztus megdicsőülését, valamint a törvény és a kegyelem viszonyát Pál leveleiben.

Témakörök	Középszint	Emelt szint
3.4. A Jelenések könyve	Tudja értelmezni a hét gyülekezetnek adott üzeneteket. Legyen tisztában az utolsó idők eseményeivel (Antikrisztus uralma, Krisztus visszajövele, az ezeréves királyság és az örökkévalóság).	Legyen képes összekapcsolni az utolsó idők eseményeit az ószövetségi próféciaikkal és Jézus utolsó időkről szóló tanításával.
4. Alapvető újszövetségi bevezetéstudományi ismeretek <i>KORTÖRTÉNETI HÁTTÉR</i> Kortörténeti ismeretek 4.1. Az ószövetségi zsidóság és nemzetek története	Az evangéliumok és az apostolok cselekedetei keletkezésének története és célja. A jelenések könyv keletkezésének és szerzőjének bemutatása. A zsidó nép eredete, pátriárkák, egyiptomi fogság és honfoglalás. Királyság kora, Izrael és Júda. Az asszír és a babiloni fogság, a helyreállítás és a diaszpóra.	Párhuzamok és eltérések az evangéliumokban és ezek okai. Az újszövetségi levelek felosztása: páli levelek: tanítói és pásztori; egyetemes. Pátriárkák korának kronológiája. Egyiptom. A kánaánita népek és Izrael kapcsolata. A királyság, a próféta és a papság intézménye. Izrael és a környező népek kapcsolata. A birodalmak és a zsidó nemzeti szuverenitás.
4.2. A korai egyház története	Jézus és az apostolok korának történeti háttere: az intertestamentális kor. Tudja ismertetni a jeruzsálemi gyülekezet történetét és üldöztetését. Tudja bemutatni a kereszténység elterjedésének főbb állomásait és jelentősebb gyülekezeteit.	Zsidók a római uralom alatt. A zsidóság vallási élete, vallási mozgalmak, irányzatok: farizeus, esszénus, szadduceus, zélóta. Mutassa be az egyház működését és az újszövetségi istentiszteletet az apostolok cselekedetei és az újszövetségi levelek alapján.
<i>FUNDAMENTÁLIS TEOLÓGIA</i> 5. A kereszténység alaptanításai 5.1. A megtérés	Legyen tisztában a megtérés szó görög és héber jelentésével. Tudjon mondani bibliai példákat a megtérésre.	
5.2. A bibliai hit	Ismerje a hit bibliai meghatározását, Jézus tanítását a hitről.	
5.3. A keresztségek	Legyen tisztában a vízkereszttség szellemi tartalmával, ószövetségi előképeivel, és tudjon példákat mondani az újszövetségi könyvekből. Ismerje a Szent Szellem gyümölcseit és ajándékait és Jézusnak a Szent Szellemről mondott ígéreteit. Tudjon példákat mondani a Szent Szellemmel való megkeresztelkedésre.	
5.4. A kézrátévés	Ismerje a kézrátévés szellemi jelentőségét, és tudjon megnevezni ó- és újszövetségi példákat.	
5.5. A halottak feltámadása	Ismerje a halottak feltámadásának szakaszait és az azokra utaló bibliai próféciaikat.	

Témakörök	Középszint	Emelt szint
5.6. Az örök ítélet	Ismerje az isteni ítélet elveit, és tudjon megnevezni néhány történelmi ítéletet, valamint ismerje a jövőben megvalósuló ítéleteket.	
<i>BIBLIAI ÜNNEPEK</i> 6. <i>Az Úr ünnepei</i>	Páska ünnepe Kovásztalan kenyerek ünnepe Első zsengek ünnepe Hetek ünnepe Kürtzengés ünnepe Engesztelés napja Sátorok ünnepe	Hanuka Purim Jubileumi év
<i>A KERESZTÉNY ERKÖLCSI ÉLET - ETIKA</i> 7. <i>A keresztény erkölcsi élet - etika</i>	Erkölc, erkölcsi döntés, etika fogalma. Az erkölcs keresztény megítélése a bűn és a kegyelem fényében. A belső törvény: a lelkiismeret. Tolerancia és megalkuvás. A keresztény etika normái a családi élet, a munka és a társadalmi élet területén. A Tízparancsolat etikai üzenete.	Tudja ismertetni az apostoli levelek alapján a keresztény életvitel főbb normáit, a hívőknek szóló intelmeket, a családról, a beszédről és a hívők közötti kapcsolatokról szóló tanításokat.

Kompetenciák

Az vizsgázónak képesnek kell lennie arra, hogy a Bibliát ne csak olvassa, hanem bizonyos témák szerint tanulmányozza is; el kell tehát sajátítania az ún. szisztematikus olvasás képességét. Képesnek kell lennie továbbá a leggyakrabban felmerülő bibliai témákkal kapcsolatban konkrét szöveghelyek, illetve bibliai történet idézésére, bibliai szöveg alapvető mondanivalójának kifejtésére.

Képesnek kell lennie arra is, hogy bibliai eseményeket értelmezzen, azaz azoknak jelentést tulajdonítson; az Írás korokon túlmutató, a jelenre vagy akár önnön helyzetére vonatkoztatható tanulságait felismerje.

Az ó- és újszövetségi szövegek ismeretében legyen képes arra, hogy a bibliai eseményeket a világtörténelemben elhelyezze; valamint arra is, hogy az ó- és újszövetséget egymásra vonatkoztatva is értelmezze: lássa be bizonyos szöveghelyek jelentésbeli párhuzamosságát.

Képesnek kell lennie arra is, hogy etikai kérdéseket, mai problémákat elemezzen, ezekben foglaljon állást, véleményét indokolja.